

Verksamhetsplan för Herbarium GB — 2019

Herbarium GB innefattar en dryg miljon exemplar av torkade växter och svampar. Utöver dessa finns det ca 2000 exemplar som ligger omonterade och ca 10 000 exemplar (skolherbarier & andra gåvor) som inte är insorterade i huvudsamlingen. Herbariet är en materialkälla för såväl internationell forskning av hög kvalitet, som lokala biodiversitetsstudier. Herbariet har 2 huvudsakliga uppgifter: tillhandahålla samlingarna för forskare och allmänhet och tillhandahålla information och bilder på samlingarna.

Herbariet är medlem i flera organisationer som är viktiga för vår utveckling. På lokal nivå är vi medlem i Gothenburg Global Biodiversity Centre, GGBC sedan 2018 och på europeisk nivå är vi sedan 2013 medlem av Consortium of European Taxonomic Facilities, CETAF. Medlemskapen innebär bl.a. att vi får möjlighet att: 1) nätverka med andra liknande institutioner. 2) samarbeta rörande samlingsvårdfrågor och taxonomi. 3) får ökad tillgång till information och informationsflöden. Detta har bl.a. lett till att herbariet, via GGBC, kommit med i det europeiska projektet Synthesys + ("en infrastruktur för naturhistoriska samlingar").

För 2019 har Herbarium GB följande mål:

Mål för 2019	Genomförande av målen
<p>Digitalisering av samlingarna Under 2018 har vi hittills digitaliserat drygt 13 500 exemplar, och vi kommer sannolikt uppnå ca 15 000 exemplar innan året är slut. Detta är mer än rekordåret 2017. Vi siktar att komma upp i samma antal under 2019.</p>	<p>Urban N. och Claes G. fortsätter registreringsarbetet av inom sina tjänster. Ewa B. registrerar kärlväxter när tid finnes. Claes P. har för avsikt att fortsätta att förbereda datafiler av mossor och kärlväxter som kommer att underlätta och påskynda registreringen av dessa grupper. Ellen L. bör även kunna registrera nyinkomna svampar inom ramen för hennes tjänst. Utöver detta skall vi försöka engagera frivilligarbetare och arbetstränande personal.</p>
<p>Tillgängliggörande av de fysiska exemplaren För att materialet skall vara tillgängligt bör det vara rättbestämt. Mycket, ffa utomordiskt, material är bara bestämt till släkte, medan annat material är bara bestämt till familj. Ju exaktare materialet är bestämt ju tillgängligare blir det. Annat material i herbariet är otillgängligt pga av det inte är monterat. Under senaste 10 åren har mängden omonterat material minskat tack vare arbetstränande personal. Varje person stannar hos oss i snitt 3–6 månader och monterar under denna period allt ifrån ett par hundra exemplar till mer än 1000 stycken.</p>	<p>Claes P och Claes G avsätter tid för bestämning av obestämt material, exempelvis 2 eftermiddagar i månaden. Herbariet fortsätter vara öppet för arbetstränande personal. Just nu har vi en person, som monterar växter hos oss 4 timmar à 2 dagar veckan. Han gör ett utomordentligt jobb och monterar ca 15 växter per tillfälle. Även Ewa Batorowicz (befintlig personal) monterar växter i mån av tid.</p>
<p>Utskick av dubblettsamlingar Herbariet har tusentals dubbletsexemplar som inte har distribuerats. Framför allt rör det sig dubletter från Ecuador som bör/skall skickas ut till lämpliga herbarier.</p>	<p>Claes Persson avsätter 1 halvdag i veckan för att skriva bestämningsetiketter och plocka ut materialet. Ewa B sköter därefter registreringen och utskicket. Under 2018 hade vi som mål att skicka ut ett stort antal dubletter, men som av olika skäl inte hanns med. Vi gör ett nytt försök att skicka ut material under 2019. Ca 1000 exemplar bör vara ett rimligt utskickningsmål under kommande år.</p>

<p>Avbildning av hela exemplar Registrering av herbarieexemplar görs traditionellt genom att etikettinformationen skrivs in manuellt. Arbets sättet är tidsödande och ingen information om växtens utseende tillhandahålls. På senare år har alltfler herbarier startat massdigitaliseringsprogram där man istället avbildar hela exemplar. Claes P har varit i kontakt med Picturae i Leiden, Holland som kan skanna hela vår samling för ca 5 miljoner kronor. Detta är sannolikt både det billigaste och snabbaste alternativet som står till buds. Vi kommer under 2019 år undersöka hur vi skulle kunna få loss de resurser som skulle behövas.</p>	<p>Claes Persson (alt. annan person) letar med ljus och lykta efter fonder som skulle kunna stödja en fullskalig digitalisering. Sannolikt behöver vi få med oss de andra större herbarierna i Sverige för en gemensam ansökan.</p>
<p>Lokal skanner Vi har dessutom för avsikt att införskaffa en skanner för vår löpande verksamhet (bl.a. skanna nya typexemplar, och material för e-lån etc.)</p>	<p>Herbariet har fått muntligt klartecken från Henrik Aronsson att köpa in en lokal skanner på driftsbudgeten. Claes P hoppas kunna sätta igång upphandlingsprocessen innan halvårsskiftet.</p>
<p>DNA-streckkoder (DNA-barcodes) Herbariet har som mål att ta fram artmarkörer "barcodes" för de ca 2000 typexemplar som finns i Herbariet och göra dessa tillgängliga på nätet.</p>	<p>Ellen Larsson kommer att sammanställa information om redan sekvenserade svamptyper och se över möjligheten att söka bidrag för att sekvensera våra kärlväxtyper.</p>